

مقایسه نگرش دانشجویان رشته تربیت بدنی دانشگاه‌های آزاد و دولتی نسبت به شرایط فرهنگی

احسان راست قلم^۱

^۱ کارشناس ارشد گرایش مدیریت ورزشی دانشگاه اصفهان

چکیده

امروزه از کارکردها و رسالت‌های کلیدی دانشگاه‌ها در کنار اهتمام به وظایف و کارکردهای علمی، رسالت‌های اجتماعی و فرهنگی دانشگاه هاست که به شدت مورد تأکید قرار گرفته است. لذا، پژوهش حاضر با هدف مقایسه نگرش دانشجویان دانشگاه دولتی و آزاد اصفهان نسبت به شرایط فرهنگی دانشگاه انجام شده است. روش پژوهش، توصیفی از نوع پیمایشی است، که اطلاعات مورد نیاز به صورت میدانی جمع‌آوری شد. جامعه آماری شامل کلیه دانشجویان دختر و پسر گروههای تربیت بدنی که در دو مقطع کارشناسی و کارشناسی ارشد دانشگاه دولتی اصفهان و دانشگاه آزاد اصفهان(خوارسگان)، در سال تحصیلی ۹۳-۹۲ مشغول به تحصیل بودند، می‌باشد. حجم نمونه استفاده از فرمول حجم نمونه کوکران، و به روش نمونه‌گیری طبقه‌ای نسبتی، ۲۲۰ نفر برآورد گردید. به منظور جمع‌آوری اطلاعات مورد نیاز پژوهش از پرسشنامه محقق ساخته بهره گرفته شد. جهت سنجش پایایی پرسشنامه پژوهش از ضریب آلفای کرونباخ استفاده شد، که این ضریب ۰/۸۵ به دست آمد. جهت آزمون فرضیه‌های پژوهش از آزمون t تک نمونه و آزمون t مستقل جهت مقایسه دو جامعه (دانشگاه دولتی و دانشگاه آزاد) و با استفاده از نرم افزار SPSS بهره گرفته شد. بر اساس یافته‌های پژوهش، میانگین نمره نگرش دانشجویان در دانشگاه آزاد اصفهان(خوارسگان) نسبت به شرایط فرهنگی بالاتر از حد متوسط و در سطح قابل قبولی بود، ولی میانگین نمره نگرش دانشجویان در دانشگاه دولتی اصفهان پائین‌تر از حد متوسط بود. بر اساس نتایج به دست آمده از تجزیه و تحلیل داده‌ها در سطح ۰/۰۵ بین نگرش دانشجویان دو دانشگاه نسبت به شرایط فرهنگی دانشگاه خود تفاوت معنادار آماری وجود داشت.

واژه‌های کلیدی: شرایط فرهنگی، دانشگاه دولتی اصفهان، دانشگاه آزاد اصفهان

مقدمه

دانشگاه با پرورش انسان‌های توانا و فرهیخته و آموزش نخبگان و برگزیدگان یک جامعه، یکی از مهم‌ترین نهادهای آموزشی در توسعه فرهنگی است. دانشجویان که وارد برنامه علمی می‌شوند، فرهنگ آن را تجربه کرده و از طریق یادگیری، تعامل با گروه آموزشی و هم ردیفان و ترکیب در فعالیت‌های آن به سمت زمینه‌های حرفه‌ای انتخاب شده، جامعه پذیر می‌گردند (ویدمان^۱، ۲۰۰۸).

فرهنگ دانشگاهی از عوامل مؤثر بر توسعه علمی است (چانگ^۲ و همکاران، ۲۰۰۹) و بین چگونگی و مختصات فرهنگ دانشگاهی و میزان رشد و توسعه تولیدات علمی رابطه وجود دارد. حرکت در مسیر تحقق دانشگاه تمدن‌ساز و تربیت دانشجویان توانمند و تقویت کارکردهای دوگانه دانشگاه (تولید علم و تولید فرهنگ) نیازمند تقویت و اجرای برنامه‌های فرهنگی متنوع و تأثیرگذار است (احمدی و همکاران، ۱۳۸۹). دانشجویان به عنوان یکی از مهم‌ترین و تأثیرگذارترین گروه‌های اجتماعی همواره مورد توجه سیاست گذاران فرهنگی بوده‌اند (هاشم‌زهی، ۱۳۹۰).

بنابراین برنامه ریزی جامع جهت توانمند نمودن دانشجویان از جمله اقدامات اولیه برای کارآمد نمودن و فرهیخته نمودن جامعه به حساب می‌آید. از دید رهبران سیاسی، دانشگاه در رأس امور قرار دارد و باید محل تربیت انسان‌هایی منطبق با آموزه‌های دینی اسلام شیعه باشد و نه محل ساختن انسان‌هایی به شیوه غربی. (لوین و لزوت^۳، ۱۹۹۰).

با اعتقداد نیومن^۴ (۱۹۹۶)، بازسازی ساختارهای آموزشی، مستلزم درک اهمیت و نقش حیاتی فرهنگ دانشگاه است. و فولان^۵ (۱۹۹۸)، این امر را برای بهبود بخشی به فعالیت‌های آموزشگاه حائز اهمیت می‌پنداشد و معتقد است روح زندگی دانشگاهی و فعالیت‌های تحصیلی آن، متأثر از فرهنگ دانشگاه است و شکل‌گیری انگیزش، تعهد، تلاش و تمرکز در دانشگاه به آن وابسته است.

سنجهش نگرش‌های دانشجویان از بنیادی ترین ضرورت‌ها در زمینه برنامه ریزی فرهنگی و تدوین راهکارهای توسعه فرهنگی در عرصه‌های دانشگاهی بوده. این نیاز سنجه به همراه امکان سنجی اجرای برنامه‌ها، برنامه ریزان و مدیران را قادر می‌سازد تا نقطه آغاز حرکت و فعالیت‌های خود را مشخص کرده و با چشم اندازی روشن از روش‌ها و ابزارها و نتایج، فعالیت‌های فرهنگی را به پیش بزند و از روند امور و تحولات احتمالی، پیش بینی و ارزیابی دقیق داشته باشد. (هاشم‌زهی و همکاران، ۱۳۹۰).

با توجه به جمیع جوانب مذکور، و نیز ضرورت شناسایی و درک فرهنگ دانشگاه‌ها در سطح کشور، از یک سو و تلاش در چهت معرفی این عامل کلیدی به دست اندرکاران آموزش عالی از سوی دیگر، پژوهش حاضر بر آن است تا نگرش دانشجویان به شرایط فرهنگی دانشگاه را مورد بررسی قرار دهد.

مبانی نظری پژوهش

هرسکوویتس^۶ (۱۹۴۸) فرهنگ را در اساس بنایی می‌داند که بیانگر تمامی باورها، رفتارها، ارزش‌ها و خواسته‌هایی می‌باشد که شیوه زندگی هر ملت را بازگو می‌نماید. ریموند ویلیامز^۷ (۲۰۰۰) در کتاب کلید واژه‌ها معتقد است که مفاهیم فرهنگ و

^۱. Weidman

^۲. Chang

^۳. Levine & Lezotte

^۴. Newman

^۵. Fullan

^۶. Herskooites

فعالیت‌های فرهنگی در سه نوع کاربرد رایج انکاس دارند: ۱. تعاریفی که اشاره به رشد فکری، روحی و زیباشناختی فرد، گروه یا جامعه دارند. ۲. تعاریفی که در برگیرنده فعالیت‌های ذهنی و هنری و محصولات آنها مثل فیلم و موسیقی و تأثیر است. ۳. تعاریفی که بر مشخص کردن کل راه و رسم زندگی و فعالیت‌ها، باورها و آداب و رسوم تداومی از مردم، یا یک جامعه تأکید دارد (به نقل از رهنماei، ۱۳۸۷).

در سال‌های اخیر، فرهنگ از یک سو تحت تاثیر تحولات بیرونی (مثل رشد اقتصادی یا توسعه اجتماعی) و از سوی دیگر به دلیل دگرگونیهای درونی آن (مثل افزایش تعداد تولیدکنندگان و مصرفکنندگان و یا تفکیک اجتماعی درون فرهنگ...) وضعیت متفاوتی پیدا کرده است. بر این مجموعه باید گسترش ارتباطات را نیز افزود که مفهوم مرزهای فرهنگی را دگرگون می‌کند. چنین تحولاتی، فرهنگ را به صورتی روزافزون بسط می‌دهد و از درون همین گسترش است که جامعه و دست اندکاران فرهنگی با مسائل و گسل‌های تازه‌ای در بخش فرهنگ مواجه می‌گردد که اگر به درستی مدیریت نشود، سرمنشا نابسامانی‌ها و تعارضات جدیدی خواهد بود که این، هوشیاری و ابتكار هر چه بیشتر مدیران و سیاستگذاران فرهنگی جامعه را طلب می‌کند. بی‌شك بالاترین و والاترین عنصری که در موجودیت هر جامعه دلالت اساسی دارد، فرهنگ آن جامعه است (فاضلی، ۱۳۸۲).

فرهنگ مقوله‌ای متکثر و منتشر است و مستقیماً با باورها و اعتقادات فرد و جامعه ارتباط دارد و در میان اشار مختلف جامعه به شکل‌های متفاوت ظاهر بیرونی می‌یابد و چنان که جامعه شناسان می‌گویند از عوامل مختلف دینی، قومی، اقلیمی، تاریخی، سیاسی و... متأثر است. هم فرد و هم جامعه، به هر حال و به فراخور موقعیت، نیازمند تغذیه فرهنگی است. ارتقای عمومی سطح سواد و آگاهی در جامعه این نیاز را افزایش می‌دهد.

اگر به فرهنگ به عنوان بزرگترین یاور در تسلط بر دشواری‌های موجود نگریسته شود، بدون شک نمی‌توان نقش آموزش را در ترویج و ارتقای فرهنگ نادیده انگاشت. ماتیو آرنولد^۸ (۱۸۹۶) از روشنفکران اهل ادب انگلیس در قرن نوزده میلادی مدعی بود که آموزش فرآیند انسان سازی است و هدف آن منطبق با هدف فرهنگ یعنی جستجوی کمال. او به درستی درک کرده بود که برنامه آموزش همگانی بنیاد پیشرفت فرهنگی و اقتصادی هر کشوری است. آموزش با انسانی کردن جامعه و از بین بردن علاقه به ابتدال، می‌تواند یاریگر رشد فرهنگی یک جامعه باشد (ذوق‌الفارز زاده و همکاران، ۱۳۹۰).

فرهنگ سازمانی مجموعه‌ای از فرضیات اساسی است که افراد سازمان در مواجهه با مسائل، برای انطباق با محیط و دستیابی به وحدت و انسجام داخلی، کشف و ایجاد کرده و ثابت شده که سودمند و با ارزش است و در نتیجه به عنوان روش صحیح ادراک، تفکر و احساس به اعضای جدید انتقال می‌یابد. رابینز^۹ (۲۰۰۰) فرهنگ سازمانی را نظام معانی مشترکی میداند که به وسیله اعضای سازمان حفظ و به تمایز سازمان از سازمان‌های دیگر منجر می‌شود.

استانلی دیویس^{۱۰} (۲۰۰۱) فرهنگ سازمانی را الگویی از ارزش‌ها و باورهای مشترکی می‌شمارد که به اعضای یک نهاد معنی و مفهوم می‌بخشد. یکی از پرکاربردترین الگوهای مفهومی در عرصه فرهنگ در دانشگاه، چارچوب ارزش‌های رقیب است (کامرون و کوین^{۱۱}، ۲۰۰۶). این چارچوب، الگویی مفهومی و ابزاری تجربی و گونه شناختی است که فرهنگ سازمان را از دو لحظ

^۷. Reemonde Vilyames

^۸. Mative Arnolod

^۹. Rabbinese

^{۱۰}. Sstanli Devise

^{۱۱}. Cameron K.S, Quinn

دسته بندی می‌کند: بکی تمرکز بر مسائل داخلی در برابر تمرکز بر مسائل خارجی و دیگری بعد کنترل (ثبات) در برابر انعطاف‌پذیری (کوئین ۱۲، ۱۹۸۸).

کلدی و مین باشی (۱۳۸۸) در پژوهش خود ایجاد زمینه و تشویق در جهت مشارکت جمعی، افزایش سرمایه فرهنگی، تعالی معنوی و جامعه‌پذیری را به عنوان کارکردهای فرهنگی دانشگاه‌های ذکر کرده‌اند. تاثیر دانشگاه بر فرهنگ و ویژگی‌های اجتماعی در جامعه تاحدی بدینه گشته است تا جایی که می‌توان با سرمایه گذاری‌های بلندمدت و برنامه‌ریزی‌های دقیق و کامل در انجام رسالت اجتماعی و فرهنگی دانشگاه‌ها، به آینده کشورها در کلیه زمینه‌های اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و سیاسی خوب شوین و امیدوار بود.

بر اساس نظریه روزنبرگ^{۱۳} و هاولند^{۱۴} (۱۹۹۹) دانشجویان با دریافت محرک (این محرک می‌تواند برنامه فرهنگی، نحوه اجرای برنامه، آگاهی از برنامه، ارزیابی از برنامه و ... باشد) به عنوان یک متغیر مستقل آن را درک کرده و با کسب اطلاعات و دانش از آن به یک باور یا عقیده در مورد آن پدیده می‌رسند که بر اساس احساسی نسبت به آن (برنامه‌های فرهنگی) پیدا می‌کنند، این احساس که حاصل ارزیابی مثبت یا منفی از محرک می‌باشد، نهایتاً "نوعی تمايل، جهت‌گیری یا آمادگی رفتاری در افراد به وجود می‌آورد که باعث شرکت یا عدم شرکت آن‌ها در برنامه‌های فرهنگی می‌شود (به نقل از هیوستن ۱۵ و همکاران، ۲۰۰۱). از آنجا که بر اساس نظر رایبینز و اسکات (۱۹۸۶) ارزش‌ها شدیداً در رابطه با گرایش هستند، میزان دینداری با گرایش به برنامه‌های فرهنگی در ارتباط می‌باشد، چرا که برنامه‌های فرهنگی در حکومت اسلامی عموماً بر مبنای ارزش‌های دینی و مذهبی تنظیم می‌شود.

بر طبق نظر مان (۱۷) می‌توان استنباط کرد که دانشجو پس از آگاهی از برنامه فرهنگی برای گرایش به آن هدایت می‌شود. به علاوه مان در ساختار گرایش به ارتباط مداوم فرایندهای روان شناختی فردی و محیط توجه دارد (به نقل از مان، ۱۹۸۹)، به عبارت دیگر دانشجو با توجه به ویژگی‌های شخصیتی و وجود عقیده و موقعیت‌هایی که در آن موقعیت‌ها گرایش نسبت به یک پدیده شکل می‌گیرد یا ابراز می‌شود گرایش یا عدم گرایش به برنامه‌ها پیدا می‌کند. تزیشه و کرومکا (۱۹۷۰) در دیدگاه خود گرایش را به سه بعد تجزیه و معتقدند که گرایش دارای سه دسته از عناصر است. عناصر ادارکی، عناصر ارزش یابانه، عناصر عملی و رفتاری (به نقل از رفیع پور، ۱۳۸۴).

منظور از عناصر ادارکی برای مثال اطلاعات ذهنی دانشجویان درباره برنامه‌های فرهنگی است. عناصر عملی و رفتاری نشان می‌هند که برای مثال مشارکت در برنامه‌های فرهنگی دانشگاه چه تاثیری در رسیدن آنان به اهداف و حل مشکلات و موانع زندگی آنان دارد.

^{۱۲}. Quinn

^{۱۳}. Rozenberge

^{۱۴}. Havland

^{۱۵}. Hewstone

^{۱۶}. Rabbines & Scatte

^{۱۷}. Mann,

^{۱۸}. Tziche & Kromka

پیشینه تجربی پژوهش

در مورد فرهنگ سازمانی و اثر آن در عملکرد و در نتیجه اثربخشی، مطالعات زیادی صورت گرفته است که از جمله سنجری و بهرنگی (۱۳۸۲)، اسدی و رهاوی (۱۳۸۳) و پور کاظمی و شاکری نوایی (۱۳۸۳)، در پژوهش‌های خود نشان دادند که بین فرهنگ سازمانی و بهره وری ارتباط مستقیم و معناداری وجود دارد. نتایج پژوهش رجاییان در سال (۱۳۸۷)، نشان می‌دهد که بین ادراکات دانشجویان از فرهنگ دانشگاه با پیشرفت تحصیلی آنان رابطه مستقیم وجود دارد.

احمدی و همکاران (۱۳۸۹)، در پژوهش خود نشان دادند که بین همه ابعاد فرهنگ سازمانی (نگرش به تحصیل، فرایند آموزشی، امکانات محیط دانشگاهی، روابط انسانی و قوانین و ارتباطات شفاف) با پیشرفت تحصیلی دانشجویان ارتباط معنی دار وجود دارد. همچنین بین ادراک دانشجویان از فرهنگ سازمانی دانشگاه بر حسب جنسیت و دوره تحصیلی تفاوت معناداری وجود نداشت.

نیک کار و همکاران (۱۳۸۴)، در پژوهش خود نشان دادند که میزان علاقه دانشجویان به برنامه‌های فرهنگی و هنری نسبتاً زیاد است و این افراد ضرورت برنامه‌های فرهنگی و هنری را در حد نسبتاً زیاد حس می‌کنند اما میزان آگاهی آنان از این برنامه‌ها بسیار ناچیز است. بنابرایان سه متغیر علاقه، احساس نیاز به کسب اطلاع و آگاهی با میزان شرکت آن‌ها رابطه مستقیم وجود دارد. آگاهی بیشترین رابطه را با شرکت دارد.

هاشم زهی و همکاران (۱۳۹۰)، در پژوهش خود نشان دادند که هر چه میزان گرایش دانشجویان به فرهنگ غرب بیشتر باشد میزان گرایش آنان به برنامه‌های فرهنگی دانشگاه کمتر می‌شود.

بر اساس پژوهش ون در وستیویزن^{۱۹} و همکاران^{۲۰۰۵}، مهم‌ترین عامل در پیشرفت تحصیلی، فرهنگ سازمانی محسوس و نا محسوس متکی به نگرش مثبت شناخته شد.

مطالعات تریولاس^{۲۰} و درگندیو^{۲۱} (۲۰۰۹)، حاکی از تأثیر فرهنگ سازمانی بر روی کیفیت خدمات فراهم شده در تحصیلات تكمیلی در مؤسسه صنعتی لاریسا بوده است. کیترویوتیس^{۲۲} و همکاران (۲۰۱۰)، از کشور قبرس نیز نتیجه گرفتند که پیشرفت تحصیلی دانشجویان با پنج عامل که یکی از این عوامل فرهنگ سازمانی است ارتباط دارد.

روش شناسی پژوهش

روش پژوهش، توصیفی از نوع پیمایشی است، که اطلاعات مورد نیاز به صورت میدانی جمع‌آوری شد. جامعه آماری در این پژوهش را کلیه دانشجویان دختر و پسر گروه‌های تربیت بدنسی تشکیل دادند که در دو مقطع کارشناسی، کارشناسی ارشد دانشگاه دولتی اصفهان و دانشگاه آزاد اصفهان (خوارسگان)، که در سال تحصیلی ۱۳۹۲-۹۳ مشغول به تحصیل بودند، می‌باشد که طبق آمار ارائه شده از سوی دانشکده‌های تربیت بدنسی و علوم ورزشی دو دانشگاه، شامل ۹۷۰ نفر بودند.

^{۱۹}. Van Der Westhuizen

^{۲۰}. Trivellas

^{۲۱}. Dargenidou

^{۲۲}. Kythreotis

حجم نمونه با استفاده از فرمول حجم نمونه کوکران، و به روش نمونه‌گیری طبقه‌ای نسبتی، ۲۰۰ نفر برآورد گردید. به منظور جمع‌آوری اطلاعات مورد نیاز پژوهش از پرسشنامه محقق ساخته بهره گرفته شد. جهت سنجش پایایی پرسشنامه این پژوهش از ضریب آلفای کرونباخ استفاده شد. به منظور سنجش میزان پایایی ابزار گردآوری اطلاعات، ابتدا پرسشنامه به صورت مقدماتی بین ۳۰ نفر از دانشجویان توزیع گردید و پس از جمع‌آوری داده‌ها، پایایی آن از ضریب آلفای کرونباخ محاسبه گردید، که این ضریب برابر با ۰/۸۵ به دست آمد.

جهت سنجش روایی ابزار اندازه‌گیری از روایی محتوایی و صوری استفاده شده است. به منظور تعیین روایی پرسشنامه پژوهش، نظرات صاحب نظران و متخصصان این حوزه (اساتید) پیرامون پرسشنامه مذکور گردآوری و مورد بررسی قرار گرفت. پس از بررسی هر یک از عوامل، نهایتاً "برخی نکات پیشنهادی و اصلاحی پیرامون محتوای پرسشنامه به منظور بالا بردن غایی محتوای آن به متن پرسشنامه اضافه گردید.

یافته‌های پژوهش

جدول ۱. توزیع میانگین و انحراف معیار پاسخ‌گویان نسبت به چهار مؤلفه

انحراف معیار	میانگین	مقیاس	گویه	مؤلفه
۱/۱۲	۲/۲۶	دولتی اصفهان	فعالیت‌های دانشگاه محل تحصیل من برای شناساندن چهره‌ها و شخصیت‌های مهم ورزشی مناسب و کافی است.	روابط بین افراد
۱/۱۴	۲/۸۴	آزاد اصفهان		
۱/۰۱	۲/۶۷	دولتی اصفهان		
۱/۱۰	۲/۸۵	آزاد اصفهان		
۱/۰۶	۲/۲۹	دولتی اصفهان		
۱/۱۶	۲/۷۱	آزاد اصفهان		
۱/۰۹	۲/۶۲	دولتی اصفهان		
۱/۱۰	۳/۲۵	آزاد اصفهان		
انحراف معیار	میانگین	مقیاس	گویه	مؤلفه
۱/۰۲	۳/۱۷	دولتی اصفهان	در دانشگاه محل تحصیل من روابط بین دانشجویان و اساتید صمیمانه است.	روابط بین افراد
۱/۲۰	۳/۵۱	آزاد اصفهان		
۱/۰۴	۲/۹۷	دولتی اصفهان		
۱/۱۴	۳/۲۳	آزاد اصفهان		
۱/۰۸	۲/۷۸	دولتی اصفهان	دانشجویان دانشگاه محل تحصیل من اعتقاد زیادی به برابری جنسیتی دارند.	روابط بین افراد
۱/۱۷	۳/۱۲	آزاد اصفهان		
۱/۰۰	۲/۶۵	دولتی اصفهان		
۰/۹۸	۳/۰۵	آزاد اصفهان		
۱/۰۱	۲/۸۳	دولتی اصفهان	فعالیت‌های دانشگاه محل تحصیل من در جهت برگزاری مسابقات فرهنگی-هنری مناسب و کافی است.	فرهنگی-هنری
۱/۰۲	۳/۱۴	آزاد اصفهان		

۱/۰۶	۲/۵۴	دولتی اصفهان	فعالیت‌های دانشگاه محل تحصیل من در جهت انتشار نشریات مناسب با موضوعات فرهنگی-ورزشی مناسب است.	آراستگی محیط	
۱/۰۳	۲/۹۰	آزاد اصفهان			
۱/۱۸	۳/۲۵	دولتی اصفهان	دانشگاه محل تحصیل من به رعایت شعائر دینی و مذهبی شهرت دارد.		
۰/۹۹۵	۳/۵۰	آزاد اصفهان			
۱/۰۱	۳/۵۰	دولتی اصفهان	ضوابط دانشگاه محل تحصیل من به دانشجویان اجازه تخلف در مسائل مختلف را نمی‌دهد.		
۰/۹۴۳	۳/۷۲	آزاد اصفهان			
۱/۱۵	۳/۱۸	دولتی اصفهان	ضوابط دانشگاه محل تحصیل من، دانشجویان را به رعایت اصول شئونات اسلامی پایبندتر می‌نماید.		
۱/۱۴	۳/۵۸	آزاد اصفهان			
۱/۰۷	۲/۶۹	دولتی اصفهان	فعالیت‌های دانشگاه محل تحصیل من برای ایجاد موقعیت ها، فضاهای و فرصت‌های ازدواج مناسب و کافی است.		
۱/۲۱	۲/۸۱	آزاد اصفهان			
۱/۰۰	۳/۲۹	دولتی اصفهان	دانشجویان دانشگاه محل تحصیل من نسبت به سایر دانشگاه‌ها به رعایت قوانین و ضوابط اهمیت زیادی می‌دهند.		
۰/۹۰	۳/۶۹	آزاد اصفهان			
۱/۱۰	۱/۷۶	دولتی اصفهان	فارغ التحصیلان دانشگاه محل تحصیل من از نظر استخدام ارجاعیت خاصی بر دانشگاه‌های دیگر دارند.		
۱/۱۲	۱/۸۸	آزاد اصفهان			
۱/۱۵	۲/۵۳	دولتی اصفهان	دانشجویان دانشگاه محل تحصیل من از لحاظ پوشش ظاهری در دانشگاه احساس راحتی و آزادی می‌کنند.		
۱/۴۲	۲/۹۰	آزاد اصفهان			
۱/۰۸	۳/۵۴	دولتی اصفهان	دانشگاه محل تحصیل من از جایگاه اجتماعی بالایی برخوردار است.	امکانات ۹ تسهیلات	
۰/۹۶۹	۳/۸۱	آزاد اصفهان			
۱/۲۷	۲/۷۵	دولتی اصفهان	فعالیت‌های دانشگاه محل تحصیل من برای برگزاری اردوهای زیارتی، سیاحتی و فرهنگی کافی است.		
۱/۱۳	۲/۶۷	آزاد اصفهان			
۱/۱۳	۲/۸۱	دولتی اصفهان	فعالیت‌های دانشگاه محل تحصیل من در جهت برگزاری نمایشگاه کتاب، مناسب و کافی است.		
۱/۰۵	۳/۱۴	آزاد اصفهان			
۱/۰۷	۲/۴۶	دولتی اصفهان	دانشگاه محل تحصیل من، مجلات خارجی معتبر علمی-پژوهشی و ورزشی را به خوبی در اختیار دانشجویان قرار می‌دهند.		
۱/۱۰	۲/۳۵	آزاد اصفهان			
۰/۹۹۵	۲/۴۳	دولتی اصفهان	دانشگاه محل تحصیل من، مجلات داخلی معتبر علمی-پژوهشی و ورزشی را به خوبی در اختیار دانشجویان قرار می‌دهند.		
۱/۰۶	۲/۵۸	آزاد اصفهان			
۱/۰۲	۲/۴۲	دولتی اصفهان	فعالیت‌های دانشگاه محل تحصیل من در زمینه کمک هزینه‌های چاپ مقالات مناسب و کافی است.	مراسم	
۱/۰۵	۲/۴۷	آزاد اصفهان			
۰/۹۵۸	۲/۵۲	دولتی اصفهان	فعالیت‌های دانشگاه محل تحصیل من در زمینه توسعه و پیشرفت فعالیت‌های علمی-پژوهشی دانشجویان کافی و مناسب است.		
۱/۰۳	۲/۷۶	آزاد اصفهان			
۱/۱۳	۲/۳۲	دولتی اصفهان	فعالیت‌های دانشگاه محل تحصیل من برای برگزاری مراسم‌های جشن، مناسب و کافی است.		
۱/۰۱	۲/۶۹	آزاد اصفهان			
۱/۱۴	۳/۵۰	دولتی اصفهان	فعالیت‌های دانشگاه محل تحصیل من برای برگزاری مراسم‌های سوگواری، مناسب و کافی است.		
۰/۹۳۲	۳/۵۵	آزاد اصفهان			

بیشترین میانگین‌ها به ترتیب متعلق به دانشگاه آزاد اصفهان (خوارسگان) مربوط به سؤال ۴ (فعالیت‌های دانشگاه محل تحصیل من در جهت برگزاری نماز جماعت، مناسب و کافی است) با میانگین ۳/۹۲ و سؤال ۲۲ (دانشگاه محل تحصیل من از جایگاه اجتماعی بالایی برخوردار است) با میانگین ۳/۸۱ بود. علاوه بر این پائین‌ترین میانگین متعلق به دانشگاه دولتی اصفهان و مربوط به سؤال ۵ (فعالیت‌های دانشگاه محل تحصیل من برای شناساندن چهره‌ها و شخصیت‌های مهم ورزشی مناسب و کافی است) با میانگین ۲/۲۶ و سؤال ۱۴ (فعالیت‌های دانشگاه محل تحصیل من باعث بالارفتن آزادی بیان در میان دانشجویان می‌شود) با میانگین ۲/۲۹ بود.

جدول ۲. مقایسه میانگین نگرش دانشجویان دانشگاه دولتی و آزاد اصفهان نسبت به شرایط فرهنگی در چهار حیطه

Sig	T	انحراف معیار	میانگین	مؤلفه‌ها
۰/۰۰۰	-۴/۸۶	۰/۶۶۷	۲/۶۸	۱- روابط بین افراد
۰/۳۵۳	۰/۹۳۵	۰/۷۹۵	۳/۰۸	
۰/۷۶۴	-۰/۳۰۰	۰/۵۸۷	۲/۹۸	۲- آراستی محیط
۰/۰۰۰	۴/۲۶	۰/۵۹۶	۳/۲۷	
۰/۰۰۰	-۵/۰۱۵	۰/۷۸۹	۲/۶۱	۳- امکانات و تسهیلات
۰/۰۰۱	-۳/۵۲	۰/۸۱۴	۲/۶۸	
۰/۰۰۰۱	۵/۷۸	۰/۹۹۹	۳/۵۶	۴- مراسم
۰/۰۰۰	۹/۰۱	۰/۷۵۸	۳/۷۴	

نتایج جدول ۲، نشان داد از دیدگاه پاسخ گویان بشترین تفاوت در مؤلفه مراسم مشاهده می‌شود.

فرضیه پژوهش

بین نگرش دانشجویان رشته تربیت بدنی دانشگاه دولتی اصفهان و دانشگاه آزاد اصفهان (خوارسگان) نسبت به شرایط فرهنگی دانشگاه محل تحصیل تفاوت معناداری وجود دارد.

جدول ۳. مقایسه میانگین نمره پاسخ سؤال‌های مربوط به حیطه فرهنگی با معیار فرضی ۳

معناداری (sig)	سطح	T	انحراف معیار	میانگین	دانشگاه
۰/۰۰۱		-۳/۱۱	۰/۵۵۵	۲/۸۳	دولتی
۰/۰۰۱		۱/۶۱	۰/۵۸۳	۳/۱۰	آزاد

بر اساس جدول (۳)، مقدار سطح معنی‌داری برابر ۰/۰۰۱ است و چون این مقدار کمتر از ۰/۰۵ است، لذا تفاوت مشاهده شده از نظر آماری در سطح اطمینان ۹۵ درصد معنادار است. به عبارت دیگر، می‌توان گفت نگرش دانشجویان در دانشگاه دولتی

اصفهان نسبت به شرایط فرهنگی پائین‌تر از حد متوسط و در سطح قابل قبولی نمی‌باشد. ولی نگرش دانشجویان در دانشگاه آزاد اصفهان(خوارسگان) بالاتر از حد متوسط می‌باشد.

جدول ۴. میانگین نمره نگرش دانشجویان رشته تربیت بدنی دانشگاه‌های دولتی و آزاد نسبت به شرایط فرهنگی

دانشگاه	میانگین	انحراف معیار	T	P
اصفهان	۲/۸۳	۰/۵۵۵	۳/۲۶	۰/۰۰۱
خوارسگان	۳/۱۰	۰/۵۸۳		

براساس نتایج جدول(۴) و با توجه به مقدار ($T=3/26$ ، $p \leq 0.05$) بین نگرش دانشجویان دانشگاه دولتی اصفهان و دانشگاه آزاد اصفهان(خوارسگان) نسبت به شرایط فرهنگی دانشگاه محل تحصیل تفاوت معناداری وجود دارد.

بحث و نتیجه گیری

نتایج نشان داد که بین نگرش دانشجویان رشته تربیت بدنی دانشگاه دولتی اصفهان و دانشگاه آزاد اصفهان(خوارسگان) نسبت به شرایط فرهنگی دانشگاه محل تحصیل تفاوت معناداری وجود داشت. بر اساس یافته‌های پژوهش، نگرش دانشجویان در دانشگاه دولتی اصفهان نسبت به شرایط فرهنگی پائین‌تر از حد متوسط و در سطح قابل قبولی نمی‌باشد. ولی نگرش دانشجویان در دانشگاه آزاد اصفهان(خوارسگان) بالاتر از حد متوسط می‌باشد. همسو با یافته پژوهش حاضر، کلدی و مین باشی(۱۳۸۸)، در پژوهش خود نشان دادند که تنها $\frac{1}{3}$ درصد از دانشجویان امکانات و برنامه‌های فرهنگی دانشگاه را، برای افزایش سرمایه فرهنگی دانشجویان مناسب ارزیابی کرده اند و نگرش مثبتی نسبت به شرایط فرهنگی دانشگاه داشته‌اند. بر اساس مطالعات کمپبل(۱۹۴۷)، می‌توان گفت تجربیات دانشجو از یک برنامه نگرش او را شکل می‌دهد، آن‌چه دانشجویان از یک برنامه فرهنگی تجربه می‌کنند همان نگرش آن‌ها نسبت به آن برنامه است. وقتی آنان در تجربه قبلی خود از یک برنامه احساس خوشایندی داشته باشند، نگرش مثبتی نسبت به آن برنامه در آن‌ها شکل می‌گیرد و وقتی همراه با یک محرك احساس منفی تجربه شده باشد نسبت به آن محرك یک نگرش منفی در افراد دریافت کننده محرك شکل خواهد گرفت همچنین کمیل نمایش‌های مهیج یا تبلیغات و اطلاع رسانی گستردۀ را بر شکل‌گیری و تغییر نگرش‌ها موثر می‌داند. در مورد شکل‌گیری نگرش‌ها نیز می‌توان به تجربه‌های زندگی دانشجو و تفاوت محیط‌های فرهنگی و خرده فرهنگ‌های روستایی و شهری، نژادی و قومی و اجتماعی اشاره کرد (صالحی، ۱۳۸۴).

دانشجویان در دانشگاه‌های دولتی و آزاد نگرش متفاوتی با توجه به جو و شرایط دانشگاه خود دارند. لذا هر چه دانشجویان از فعالیت‌های دانشگاه خود در زمینه‌های برگزاری نمایشگاه کتاب، مسابقات فرهنگی-هنری، انتشار نشریات در رابطه با موضوعات فرهنگی، برگزاری مراسم‌های مختلف، برگزاری اردوهای زیارتی و سیاحتی، برگزاری فرایض دینی، آگاهی بیشتری داشته باشند، مسلم است که نگرش آن‌ها نسبت به شرایط فرهنگی دانشگاه تغییر می‌کند.

در تبیین این تفاوت بر اساس پژوهش هاشم زهی و همکاران (۱۳۹۰)، می‌توان گفت که هر چه قدر میزان آگاهی دانشجویان از برنامه‌های فرهنگی دانشگاه بیشتر باشد میزان گرایش آنان به برنامه‌های فرهنگی بیشتر می‌شود.

آموزش عالی مرجع اصلی تأمین نیروی متخصص بخش‌های مختلف جامعه، عامل بستر سازی فرهنگی از طریق بالا بردن سطح دانش عمومی و برآورده ساختن نیروهای معنوی جویندگان تحصیل، محل تولید و انباشت دانش و ابزار اصلی انتقال مورایث فرهنگی بشر می‌باشد.

سخن پایانی آن که فرهنگ سازمانی دانشگاه به عنوان یکی از مهم‌ترین نیروهای اساسی نقش مهمی در پیشرفت تحصیلی دانشجو ایفا می‌کند. بنابراین اگر از مقوله فرهنگ بهره کافی برد و نسبت به آن احساس مسئولیت نشان داد می‌توان شاهد انعطافی برجسته در سطح پیشرفت تحصیلی دانشجویان بود که آنان را به سطحی فراتر از همنگی سوق می‌دهد.

پیشنهادات کاربردی

داشتن برنامه‌های جذاب متناسب با نیاز و مقتضیات رشته و مقطع تحصیلی دانشجویان و تأثیر گذاری بر دانشجویان و جذب جوانان با سلیقه‌های مختلف به سوی مسائل ارزشی ضروری است.

مقبولیت متولیان فرهنگ و برنامه‌های فرهنگی در دانشگاه به ویژه در دانشگاه‌های دولتی از عوامل مؤثر بر علاقه مند کردن دانشجویان به برنامه‌ها است. سرآمد بودن این مسئولان در فرهنگ ضرورت دارد.

ایجاد فضایی حاکی از صمیمیت و احترام متقابل بین دانشجویان، استادی، مسئولین و سایر پرسنل به منظور بهبود روابط انسانی موجود در دانشگاه.

منابع

احمدی و همکاران (۱۳۸۹)، ارتباط ادراکات دانشجویان از فرهنگ سازمانی دانشگاه با پیشرفت تحصیلی آنان در دانشگاه آزاد اسلامی خوارسگان. فصلنامه رهبری و مدیریت آموزشی آزاد اسلامی واحد گرمسار، سال چهارم، شماره ۲، ص ۹-۲۲.
اسدی و رهاوی (۱۳۸۳)، رابطه فرهنگ سازمانی با بهره وری مدیران تربیت بدنی آموزش و پرورش سراسر کشور. مجله حرکت، شماره ۲۰، ص ۷۳-۳۴.

پور کاظمی و شاکری نوایی (۱۳۸۳)، بررسی فرهنگ سازمانی دانشکده‌ها (مدیریت دانشگاه‌های تهران و نقش آن در بهره وری دانشکده‌ها). فصلنامه مدرس علوم انسانی ویژه‌نامه مدیریت، شماره ۳۶، ص ۳۷-۶۲.
دیویس، استانی (۲۰۰۲). مدیریت فرهنگ سازان. ترجمه ناصر میر سپاسی و پریچهر معتمد گرجی (۱۳۸۴). چاپ دوم. تهران: مروارید

ذوالفار زاده، مهدی، امیری، علی نقی، زارعی متین، حسن (۱۳۹۰). کشف فرهنگ دانشگاه واکاوی نظری و گونه شناختی فرهنگ دانشگاهی. اندیشه مدیریت راهبردی، سال پنجم، شماره اول، ص ۹۷-۴۵.

رابینز، استی芬 (۲۰۰۰). مدیریت رفتار سازمانی. ترجمه علی پارساییان و سید محمد اعرابی (۱۳۸۴). جلد سوم، تهران: رشد رجاییان، حسین (۱۳۸۷). رابطه ادراکات دانش آموزان از فرهنگ مدرسه با پیشرفت تحصیلی آنان در دیبرستان‌های شهر اصفهان. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد اسلامی واحد خوارسگان.

رفیع پور، فرامز (۱۳۸۴). جامعه روستایی و نیازهای آن. تهران: شرکت سهامی انتشار رهنماهی، احمد (۱۳۸۷). آسیب‌شناسی فرهنگی، فصلنامه معرفت، شماره ۳۰، صص ۳۲-۲۵.
ستاری، جلال (۱۳۸۳). هویت ملی و هویت فرهنگی، تهران: نشر مرکز.

سنجری، احمد رضا و بهرنگی، محمد رضا (۱۳۸۲). شناخت بهره وری تحقیقات و فرهنگ سازمانی حاکم بر آن: مطالعه موردنی یکی از دانشگاه‌های مستقر در تهران. وب سایت www.sid.ir.
شماره ۱۱.

صالحی، علی اکبر (۱۳۸۴). نقش آموزش عالی دولتی در ایران. *فصلنامه علمی - پژوهشی شریف*، سال یازدهم، شماره ۱۱.
فضلی، تعمت الله (۱۳۸۲). بررسی تطبیقی فرهنگ دانشگاهی ایران و فرهنگ دانشگاهی بریتانیا: مطالعه‌ای انسان شناختی در علل ناکارآمدی آموزش دانشگاهی در ایران. *نامه انسان شناسی*، سال اول، شماره ۳، صص ۹۳-۱۳۲.

کلدی، علیرضا و فلاح مین باشی، فاطمه (۱۳۸۸). بررسی کارکردهای اجتماعی و فرهنگی دانشگاه‌ها از نظر دانشجویان. *پژوهشنامه علوم اجتماعی*، سال سوم، شماره اول، ص ۷۳-۸۵.

گرامی، غلامحسین و شریف اصفهانی، میثم (۱۳۸۶). مهندسی فرهنگی، بایسته‌ها و راهبردها، ماهنامه معارف، شماره نیک کار و همکاران (۱۳۸۴). بررسی نگرش دانشجویان دانشگاه شیراز نسبت به برنامه‌های فرهنگی و هنری و عوامل مؤثر بر شرکت آن‌ها در این گونه فعالیت‌ها، *مجله علوم اجتماعی و انسانی دانشگاه شیراز*، شماره ۴۵.

هاشم زهی و همکاران (۱۳۹۰). عوامل مؤثر بر گرایش دانشجویان به برنامه‌های فرهنگی دانشگاه (مقایسه دانشگاه آزاد اسلامی تهران شرق با دانشگاه دولتی شهید بهشتی). *مجله مطالعات توسعه اجتماعی ایران*، سال چهارم، شماره ۱.

Diagnosing and changing organizational culture. Reading, MA: Addison-Wesley .Cameron

K.S., Quinn R.E (۱۹۹۹)

Campbell, A. A. (۱۹۴۷). 'Factors associated with attitudes towards Jews'. In: T. M. Newcomb, & E. L. Hartley (Eds.). *Readings in social psychology*. New York

Chang, S., Yeung, Y., & Cheng, M. (۲۰۰۹). Ninth graders' learning interests, life experiences and attitudes towards science & technology. *Journal of science Education and technology*

Fullan, M. G(۱۹۹۸). Leadership for the ۲۱st century: Breaking the bounds of dependency. *Educational Leadership*: ۵۵(۷), pp: ۶-۱۰.

Hewstone,M. & Cairns, E. (۲۰۰۱). Social psychology and intergroup conflict In D. Chirot & M.E.P.Seligman (Eds). *Ethno-political warfare: Causes, consequences, and possible solutions*. Washington,DC(American Psychological Association).

Kythreotis, A., Pashiardis, P. & Kyriakides, L(۲۰۱۰). The influence of school leadership styles and culture on students' achievement in Cyprus primary schools. *Journal of Educational Administration*, ۴۸ (۲),pp: ۲۱۸-۲۴۰.

- Levine, D. V., & Lezotte, L.W(۱۹۹۰). Unusually effective schools: A review and analysis of research and practice Madison. MI: Nationalcenter for effective schools research and development.
- Mann, D. (۱۹۸۹). "Pedagogy and Politics: Effective Schools and American Educational Politics". EnReynolds, D. y Cuttance, P. (eds.), New Directions in School Effectiveness and School Improvement. Londres: Cassel
- Newman, F(۱۹۹۶). Authentic achievement: Restructuring school for intellectual quality. San Francisco: Jossey- Bass.
- Quinn R.E (۱۹۸۸). Beyond Rational Management: Mastering the Paradoxes and Competing Demands of High Performance. San Francisco: Jossey- Bass.
- Trapmann, S., Hell, B., Hirn, J.W. &Schuler, H(۲۰۰۷). Meta- analysis of the relationship between the big five and academic success at university. Zeitschrift Psychologie, ۲۱۰(۲), pp: ۱۳۲-۱۵۱.
- Trivellas, P. & Dargenidou, D(۲۰۰۹). Organizational culture, job satisfaction and higher education service quality: The case of technological educational institute of Larissa. The TQM Journal, ۲۱(۴),pp: ۳۸۲-۳۹۹.
- Van Der Westhuizen, P. C., Mosoge, M.J., Swanepoel, L.H. & Coetsee, L.D(۲۰۰۹). Organizational culture and academic achievement in secondary schools. Education and urban society ۳۸, pp: ۸۹-۱۰۹
- Weidman, J. C(۲۰۰۸), Socialization in Higher Education, University of Pittsburgh, USA, ChainNational University,